

ELABORACIÓ D'UNA BASE DE DADES MULTIMÈDIA PER AL TRACTAMENT DEL FONS D'UN ARXIU: ARXIU FESTIU DE GRÀCIA

Imma Moratalla i Valls

Ma. Fèlix Roncero Escudero

Arxiu Municipal del Districte de Gràcia / Arxiu Municipal de Barcelona

En relació amb la possibilitat d'explicar en la Tribuna d'Experiències de les Cinquenes Jornades Antoni Varés els diferents treballs realitzats, us exposem a continuació l'experiència realitzada en l'Arxiu Municipal del Districte de Gràcia que, tot i no ser exclusivament de fotografia, sí que està basat en la digitalització de les imatges i, per tant, està molt relacionat amb les vostres Jornades, a banda de tenir un plantejament molt actual.

Tot aprofitant la declaració de la Festa Major del barri de Gràcia de Barcelona com a Festa d'Interès Nacional, i com que el nostre arxiu compta amb un fons molt important de la festa major provinent del Fons del Centre Excursionista de Gràcia, a través de diverses entitats ens va arribar la proposta d'elaboració d'una base de dades amb imatges de la Festa Major de Gràcia. Per tant, es tractava d'una experiència pilot a realitzar a l'Arxiu Municipal del Districte de Gràcia, i que va rebre el nom d'Arxiu Festiu de Gràcia.

Aquest projecte pretén definir els mètodes d'anàlisi de l'Arxiu Festiu de Gràcia i en el futur impulsar i divulgar aquest model de recerca en altres barris i municipis del Pla de Barcelona, a partir dels següents objectius generals:

- Detectar fons documentals antics de totes les festes de l'any (Festa Major, Sant Isidre, Sant Medir, etc.), inventariar-los i documentar-los.
- Definir un sistema de recollida de nou material festiu que cada any es publica, en col·laboració amb les associacions.
- Inventariar i divulgar el fons patrimonial particular de cada festa o associació, amb sentit global.
- Creació d'un sistema informatitzat, i establiment d'una xarxa entre estudiosos, arxius i entitats. De forma que la documentació sigui fàcilment consultable.
- Analitzar i llençar hipòtesis sobre l'evolució i futur de les activitats festives en els espais urbans, com Barcelona.
- Promoure, a llarg termini, la cessió de col·leccions, arxius privats i arxius d'entitats als arxius públics locals.

Els objectius específics del projecte serien els següents:

- Detectar i inventariar tota la documentació visual en suport gràfic de manera que cada carrer, que guarneix o ha guarnit, tingui a l'abast tota la documentació existent fins ara en arxius diversos.
- Iniciar una anàlisi de l'evolució de les tècniques de guarniments i de les tipologies dels guarnits.
- Constatar la desaparició i evolució de les activitats festives generals i de cada carrer.
- Cercar dades sobre l'evolució de la relació entre les activitats festives, i les activitats comercials o artesanals del barri.
- Detectar possibles informants dins l'espai metropolità.

Mitjans utilitzats.

Per arribar a aquests objectius es va fer necessària una fase inicial de definició d'un sistema d'arxiu i de captació de documentació per tal de relacionar els fons dels arxius públics i

privats existents, i constituir una base de dades amb imatges, que en un futur podria editar-se en CD Rom, de manera que els documents originals romanguessin al lloc on es troben actualment.

Donada la varietat de materials per inventariar, es van detectar més de 30 tipus de documents diferents, que es podien agrupar segons el tipus de suport (cartell, foto, filmació, enregistrament sonor, fulletó, programes...), per tant, s'havia de partir d'un sistema informàtic que els relacionés, de forma que es pogués compartir la informació al màxim entre tots els agents.

a) Equipament informàtic.

Per tal de dur a terme aquest projecte, en un principi es van definir uns requeriments informàtics que varen permetre d'establir tant el programari com el maquinari necessari per tirar endavant l'esmentat projecte, ja que com s'ha dit en un principi hi intervindrien diversos agents, per la qual cosa es va pensar que el sistema havia de ser totalment accessible, o sigui dotat d'eines informàtiques a l'abast de tothom.

a.1) *Maquinari*

Ordinador Pentium 333 Mhz. memòria Ram fins 512 Mb.

Targeta gràfica 8 Mb. a 16 Mb.

Disc dur de 4 Gb.

Soundblaster, micròfon i altaveus

Monitor 17"

Escàner sobretaula Din A4 color

Escàner diapositives*

Regravadora de CD Rom x2/x6

Impressora tipus Epson 800 o Epson Photo

Capturadora de vídeo

Càmera digital tipus Mavica o Fuji DX7

a.2) *Programari*

Es va pensar en un sistema informàtic generat amb el programa *toolbook* (aquest programa permet relacionar les imatges amb la base de dades), gestionat amb una base de dades creada des d'Acces97.

S'ha comptat amb les llicències de Windows95, Office 97, i Photopaint (inclòs dins del paquet del Corel Draw8).

b) Base de Dades

Com ja s'ha explicat en l'apartat anterior, la base de dades s'ha creat des d'Acces97, perquè es tracta d'un programa que té la major part d'usuaris i perquè, a més, tot i no tractar-se

* L'escàner de diapositives es va pensar per poder digitalitzar els negatius de vidre que no estan positivats. En aquests moments, i en la fase en què ens trobem del procés, encara no ha estat prou comprovat.

d'una base de dades documental, sí que en l'actualitat està molt perfeccionada, la qual cosa permet una gran rapidesa per fer recerques.

b.1) Fitxa descriptiva

Un dels criteris era establir una fitxa única que comptés amb una sèrie de camps descriptius que es poguessin utilitzar en tots els documents, per aquest motiu es va confeccionar una fitxa que és a punt d'homologar-se a l'Ajuntament de Barcelona, que serà única per a tothom, basada en la ISAD (g), i que introdueix tots aquells camps que eren necessaris per a la nostra documentació, i sobretot per tractar-se de documentació referida a festes, on existeixen pocs precedents.

Per aquest motiu s'han introduït descriptors de carrers de Gràcia amb l'equivalent del nom en l'actualitat, d'entitats graciencques amb el seu nom i amb el nom pel qual eren conegudes, descriptors d'activitats, de tipus de guarniments dels carrers, etc.

Una novetat és que en la fitxa s'hi troben dos camps, un que fa referència a la descripció del document, i una part de contingut on es reflecteix (pel cas dels programes) el contingut de cadascuna de les pàgines amb el seu propi comptador. Per tant, dins de la base de dades existeix un comptador general del total de documents entrats, i cada fitxa té el seu propi comptador que fa referència a totes les descripcions introduïdes.

Això està connectat amb el sistema gestionat pel *toolbook*, ja que es pot obrir per documents o per l'interior dels documents, si es triés la primera opció trobaríem totes les portades dels programes, les fotografies o els cartells ordenats per anys, per tipus de documents, per carrers, etc., i en la segona opció, seguint la mateixa ordenació hi trobaríem totes les pàgines d'un programa, d'una invitació de ball o d'una publicació periòdica.

b.2) Escanneig

Per a l'escanneig de les imatges, i sobretot per la manca de temps, es va establir una sèrie de criteris rigorosos, que de vegades havíem d'adaptar a les circumstàncies, però que ens ha permès digitalitzar al voltant de 1200 imatges, amb una qualitat molt acceptable.

Resultats.

Tot i que en aquests moments és molt aviat per establir-ne un balanç, estem molt satisfets dels resultats, ja que un dels objectius, que era la possibilitat de fer un CD Rom per a la festa d'enguany, s'ha pogut assolir. Però a més, el sol fet que tot aquest fons es pugui consultar en CD Rom permetrà que els consultants de l'arxiu no hagin d'accedir a la documentació original, sinó que podran fer-ne una visualització a través de l'ordinador i, posteriorment, la corresponent impressió, la qual cosa és interessant sobretot per la fotografia.

A més, en aquests moments només hem treballat amb aquesta petita part del fons de l'arxiu, però hem pogut comprovar que amb petites modificacions a la base de dades, es podrà estendre a la resta dels documents de l'arxiu.

Programa Festa Major de Gràcia (Barcelona). Any 1919.

Microsoft Access: [DB1] MIBI/Gracia/Festa:2 [L'Amador]

Archivo Edición Ver Insertar Formato Registros Herramientas Ventana 2

1919 03 16 UP Programa general 06/Tipus DOC/Anúnci

10-DET/Editor/Autoq-Prensa: Ales/Asturias.32 04-DET/Formal/emple-ai: 19.8x14.5 07/Tipus DBC/JP: P001.Pub 06/JP/NoS: 132/09

CONTINGUT GENERAL DEL DOCUMENT

16-FIL/Contingut DOC/prems global
>Int.genèrica
17-DET/Acte o premi concret/Títol programa:
Foto estandar/text Ha
19-DET/Altres Detalls/Protagonista:

01-DET/Informant: 98/06.28-JP

24/16-FIL/Contingut Activitat: 22/058-Notificacón 30-018-DET/Informant: 98/06.28-JP

Perfumeria-Cosmética 08
25/12B-Nòm Proq/Marca/Autor: 25/14-FIL/loc/Nòm actual
La flor del Nio 6.Gran
29/19-DET/altres Detalls/Protagonista: 27/15-DET/Boc/Num: 155

29-DET/Interès de la informació

Registros: 3 de 33

Registro: 156 de 349

Vista Formulario MAYUS ALUM

Fitxa descriptiva programa.